

**Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D.
Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici**

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. II. Primum Angeli peccatum superbia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73455](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73455)

nes in illa inducunt, sola tamen spiritualia in illis quoad affectum reperiri; quia ad hæc sola possunt affici, eaque proprio actu committere, quorum materia in ipsis reperitur, sed in ipsis utpote spiritibus incorporeis non datur materia peccatorum carnalium, datur autem materia peccatorum spiritualium, ut superbia, invidia, &c. ergo.

3. Suppono tertio. Angelos lapsos plura peccata præsertim superbiae & invidiae commisisse, veluti clarè constat ex S. Script. & PP. mox referendis. Unde controversia solum est, quodnam ex iis fuerit omnium primum & radix cæterorum. Nam Scotus in 2. diff. 6. q. 2. vult, primum Angeli peccatum fuisse quandam Luxuriam spirituales, consistentem in immoderata delectatione de propria perfectione. Valentia opinio est, quamvis de facto primum ejus peccatum fuerit superbia, potuisse tamen peccatum esse alterius generis & speciei. Schola Thomistica contendit, primum Angeli peccatum nec aliud fuisse, nec esse potuisse, quam superbiam, pro qua sententia.

4. Notandum, quod superbia accipi possit generaliter & specificè: generaliter accipitur pro negatione subjectionis ad legem & præceptum superioris, sicq; est quædam generalis conditio inclusa in omni peccato: specificè accipitur pro inordinato appetitu propriae dignitatis & excellentiæ, qui est peccatum speciale, unum ex septem Capitalibus. Et sub hac acceptioe posteriori procedit quæstio.

§. II.

Primum Angeli peccatum superbia

5. **CONCLUSIO.** Primum Angeli peccatum aliud nec fuit, nec esse potuit, quam superbia. S. D. hic a. 2. in c. Et primam quidem partem aperte adstruunt S. Script. & PP. Nam Isa. 14. de Lucifero allegoricè dicitur: *detracta est ad inferos superbia tua, &c.* Et Ezech. 28. *elevatum est cor tuum in decore tuo.* 1. Timoth. 3. *ne in superbiam elatus in iudicium incidat diabolus.* h. e. ne imitans diaboli superbiam ipsius damnationem incurrat. Tob. 4. *in ipsa (superbia) initium sumpsit omnis perditio.* Ex SS. PP. S. Augustinus frequenter hoc ipsum asserit; præsertim l. 11. de Gen. ad litt. & 12. de civit. e. 6. *Hoc vitium (Angeli peccantis) quid aliud, quam superbia nuncupatur? initium quippe omnis peccati superbia. Hic primus defectus & prima inopia, primumq; vitium ejus naturæ.* Ambros. Ep. 84. ad Demetr. *Sive in lapsu diaboli sive in prævaricatione hominis initium peccati superbia est.* S. Chrylost. hom. 15. in Joan. *quid hæc superbia insanis? non esset à calo ejectus, neq; in diabolum versus cecidisset Angelus, nisi hoc se scelere coinquinasset. Hoc malorum omnium ei causa fuit.* D. Leo. Serm. 4. de Collect. *Inventor ille autborq; peccati primum superbus, ut caderet, deinde invidus, ut noceret.*

6. Utraque pars ostenditur ratione, Primum Angeli peccatum non potuit esse aliud, quam inordinatus affectus ad bonum spirituale; sed hic est superbia: ergo, major inde probatur, quod primum peccatum Angeli non potuit esse circa malum, quia fuga mali præsupponit affectum boni, ut aliunde suppono: ergo fuit circa bonum.

Non circa bonum corporeum; hoc enim non erat Angelo conveniens & proportionatum: ergo fuit affectus ad bonum spirituale. Atqui affectus ad bonum spirituale non potest esse malus, nisi quate-

nus est inordinatus: ergo primum Angeli peccatum debet consistere in affectu inordinato ad bonum spirituale. Minor pariter probatur, in prosecutione bonorum spiritualium (præsertim propria perfectionis, dignitatis & excellentiæ) nolle subijci mensura seu regula superioris: sed peccatum superbiae: sed prosecutio bonorum spiritualium in Angelo non poterat esse inordinata, quam quatenus in illa volebat subijci mensura seu regula superioris (ut ex seq. §. constabit) ergo prosecutio inordinata bonorum spiritualium in Angelo fuit peccatum superbiae.

Dices primo. Non subdi regula superioris pertinere potius ad peccatum inobedientiæ, quam superbiae. Respondeo, non subdi regula superioris ut formaliter habentis rationem legis & præcepti est peccatum inobedientiæ, concedo, ut habet rationem mensurae, cuius creata perfectionis, dignitatis & excellentiæ debitum modum præscribitur; nego; sic enim directè contrariatur virtuti militatis.

Dices secundo. Non subdi regula superioris conditio quædam generalis, quæ reperitur in omni peccato: ergo non constituit speciale peccatum superbiae. Respondeo. Non subdi, si solum immoderatus appetitus ad aliquem actum, concedo, si intendatur per se saltem ex parte modi volendi, quemadmodum in Angelis contingit, nego.

Dices tertio. Si Angelo per se directè voluisset malum, adeoque in intellectu Angelico accessisset error formalis; sed hoc est contra quædam: ergo.

Respondeo ex jam dictis, si ex parte rei voluit, & in actu signato voluisset DEO non subijci, concedo, si ex parte modi tendendi & in actu exercito, nego. Angelus itaque ex parte modi tendendi & in actu exercito (per se tamen) voluit DEO non subijci, quatenus in sua perfectionis mensura prosecutione non curavit servare modum à superiore præscriptum.

At inquis, nunquid hoc potius erit peccatum omissionis, quàm commissionis? Nego, nam emittere debitam circumstantiam in actu positivo contrariante alicui præcepto negativo pertinet ad peccata commissionis, ut patet in eo, quod ostendit ne attentione.

Colliges ex dictis primo, Primum Angeli peccatum non esse luxuriam spirituales, ut Scotus voluit; nam primò, nisi nominibus abuti vel luxuria non significat quamlibet inordinatam delectationem, sed eam, quæ est de rebus venièntiis aliàs non erit ratio, cur non etiam peccatum quædam hoc nomine appelles.

Secundò. Quia delectatio de bonis propriis spiritualibus non alià ratione potuit in Angelo reddi vitiosa, quam propter subtractionem à divina regula & sine supernaturali; sed hæc ratio constituit peccatum superbiae, ut modò vidimus.

Colliges secundo. Primum Angeli peccatum nec esse potuisse inobedièntiam, nec invidiam; immò quæ enim peccatum nominat actum fugæ, qui præsupponit naturam supponit prosecutionem boni. Unde oportuit, diabolum prius inordinatè appetere bona spiritualia, quam illa homini invidere.